

Není zatím úplně jisté, jak dlouho nálety v Aleppu ustanou

20.10.2016 ČRo Plus str. 2 17:10 Den podle...

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Právě obyvatelé Aleppa, které je už několik měsíců v drtivém sevření syrské a ruské **armády**, dostali nejdřív jedenáct hodin na vydechnutí, během odpoledne ruský prezident nařídil prodloužit příměří o dalších čtyřadvaceti hodin. Není zatím úplně jisté, jak dlouho ty nálety ustanou. Někde se tvrdí, že dokonce by se měly zastavit na jedenáct hodin, k po dobu nadcházejících čtyř dnů. Po ten, po ten čas by měly být otevřené bezpečné únikové trasy, jimiž by mohli odejít **civilisté** i **ozbrojení povstalci**, stejně jako měli dostat šanci na evakuaci raněných lidí. Na lince je ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic** Pavel Gruber. Dobrý den.

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Dobrý den.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

To příměří platí dnes ráno od osmi hodin. Ale první nemocní a zranění by se mohli podle odhadů OSN z oblasti dostat v pátek. Čím si vysvětlujete tu časovou prodlevu?

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Tak, ona je celkem logická. Protože v tuto chvíli vlastně ani my nemáme všechny informace o tom, jak ta situace na zemi vypadá. Nevíme, kudy ty hory doly povedou, zda povedou na území ovládané vládou v Damašku, nebo na území ovládané rebely. Nevíme, jaké bude její **bezpečnostní zabezpečení**, jaké tam budou jednotky. A potom ten konvoj, ty konvoje, nebo i ta evakuace, to je třeba připravit. Vlastně vždycky je potřeba, aby někdo z **bezpečnostního hlediska** tu cestu prohlédl, protože každá organizace ručí za bezpečí svých pracovníků. To znamená, není možné hned, hned vypravit ten konvoj. Je potřeba udělat nějaké přípravy předtím. Čili mně ten údaj, který, myslím, že jste říkal, že uvádí OSN, mně přijde celkem realistický.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A podílí se také na té pomoci, nebo hodlá se podílet i vaše organizace?

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Určitě. My jsme, my se teda, my jsme se nijak nepodíleli na tom vyjednávání, to běží zcela mimo nás. A vlastně k tomu nemáme taky žádné podrobnosti. Ale samozřejmě pokud to příměří bude trvat déle, bude prodlouženo, tak my jsme připraveni vyvinout maximální úsilí, abychom do Aleppa dopravili zásoby. V podstatě je to to, po čem my voláme dlouho. My jsme říkali, pokud se má těm **civilistům** v Aleppu pomoci, tak jsou potřeba dvě věci. Je potřeba, aby ty nálety ustaly. A potom je potřeba otevřít cesty pro evakuaci nemo..., raněných a nemocných. A pro dopravení zásob. A možná ještě jenom, se omlouvám, rychle doplním tu první otázku, lidé zapomínají na to, že ty konvoje mohou jezdit jenom za světla. Přirozeně nemohou se pohybovat za tmy. Což také prodlužuje ten čas, který je potřeba na tu přípravu a na tu vlastní realizaci.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Mimochodem, ruská strana nejdřív, jak jsem řekl v úvodu, zastavila nálety na jedenáct hodin, teď ty periody výrazně prodloužila. Což uvítali zástupci OSN. Je ta lhůta už dostatečně dlouhá na to, aby se skutečně podařilo městu pomoci?

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Tak, obecně by se dalo říct, čím déle, tím lépe. Vlastně to souvisí s tím vším, co jsem říkal. Ta logistická příprava a podobně. Z našeho pohledu my jako se zdráháme uvést nějaký časový údaj. Ale obecně naše představa by byla, kdyby to přiměřeně trvalo alespoň pět dní, tak by skutečně mohlo znamenat, že bude možné město zásobovat, bude možné evakuovat, budou naplněny ty, ty hlavní cíle.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A jaká je vlastně, pokud máte ty informace, situace ve městě? Zvláště po té **zdravotnické** stránce?

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Tak, my jsme vlastně v kontaktu s těmi lékaři z těch **nemocnic**, které podporujeme, s kterými máme dlouhodobý kontakt. Vlastně už pět let. A hodně si věříme. Ta situace je špatná. To je to, co říkáme pořád dokola. V Aleppu, v tom východním Aleppu zůstává přibližně posledních třicet pět lékařů, a z nich je jenom sedm chirurgů, kteří jsou schopni dělat válečnou chirurgii. A oni jsou zcela vyčerpaní. Oni skutečně takřka nespí, nebo prostě na chvíli odpočívají, pracují v podmínkách, kdy ty **nemocnice** jsou zasažené, jsou rozbombardované. Takže pracují v provizorních podmínkách. Nemají dostatek **zdravotnického** materiálu a léků, musí řešit, musí řešit dilemata, která nechce řešit nikdo. To znamená například, že musí odpojovat třeba pacienty, kteří už nemají naději na přežití, tak je odpojují z ventilátorů tak, aby udělali místo pro někoho, kdo, kdo naději na přežití má. Čili z toho **zdravotního** hlediska ta situace je naprosto katastrofální.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Čili počítáte s tím, že byste na to místo dopravili nejenom materiál, ale i třeba lidi, odborníky?

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Materiál určitě. Ohledně toho vlastně my v Aleppu ty **nemocnice** podporujeme. Ale my v Sýrii nemáme náš **mezinárodní** personál už od začátku roku 2015, kdy vlastně došlo k únosu pěti našich spolupracovníků. Čili vlastně to byl moment, od kdy jsme museli stáhnout ty naše **mezinárodní** spolupracovníky. A od té doby vlastně ty naše **nemocnice** jsou vedeny a provozovány syrskými lékaři a sestrami. Což mimochodem je moment, který se málo zdůrazňuje. Ale jako ta nesmírná obětavost a, a oběť, kterou oni přinášejí, zůstávají, pomáhají, je neuvěřitelné. K tomu, jestli se tam nějakí lékaři vrátí, já nemůžu, nemohu mluvit za nás. Nicméně my sami jsme před časem vydali zprávu o skupině lékařů z Aleppa, kteří odjeli během toho, během té, kdy ta blokáda byla krátkou dobu prolomena, oni odjeli s tím, že předpokládali, že se budou moci vrátit. Ale už se jim to nepodařilo. A oni sami za sebe vydali prohlášení, že pokud to bude možné, že jsou připraveni se vrátit. Čili bude to jejich rozhodnutí, jestli to udělají, nebo ne.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Tak, to byl ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic** Pavel Gruber. Děkuji vám, na shledanou.

Pavel GRUBER, ředitel **české** kanceláře organizace Lékaři bez **hranic**

Děkuji, na shledanou.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A krátce před vysíláním jsem se zeptal **vojenského analytika z Univerzity obrany** Lukáše Dyčky, co podle něj vedlo Rusko k tomu, že otevřelo ten humanitární koridor?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

No, já bych řekl, že to byl především tlak **Mezinárodního** společenství. A do značné míry taky západních států, které Rusku hrozily poměrně výraznými sankcemi, pokud nezastaví bombardování a

neumožní otevřít humanitární koridory pro odchod civilního obyvatelstva. To za prvé. Za druhé v těch koridorech mají odejít také bojovníci povstalečtí, což si vykládám zcela jasně jako tlak **Spojených států** na to, aby povstalci nebyli úplně zlikvidováni, ale aby jim bylo umožněno odejít a bojovat potom zase znovu někde jinde.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Oni sami povstalci tvrdí, že se nepodvolí psychologické **válce**, jejímž výsledkem by bylo vyčištění města od sunnitů a přesunutí někam na místa s nejistou nebo dokonce nebezpečnou budoucností. Může tohle být také v podtextu toho zastavení náletů?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

Určitě také může. Ale já si zase myslím, že povstalci do značné míry chápou Aleppo jako svoje ikonické místo svého odporu. A za druhé je to také poslední místo, kde oni se ještě výrazně brání. A myslím tím umírněné povstalecké skupiny. To znamená, logicky chápu jejich neochotu z tohoto města odejít, protože pokud odejdou, tak samozřejmě kredibilita jejich boje naprosto ztrácí na váze.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Syrská letadla vrhají na Aleppo takzvané barelové bomby, cíleně se zasahují **nemocnice**, školy, infrastruktura. Co má to rozpoutání takového, dá se říct pekla, za cíl? Chce Moskva vehnat v podstatě většinu sunnitských obyvatel takřikajíc do náruče islamistů, aby tady vlastně neexistovala nakonec z pohledu Západu nějaká legitimní protiasadovská síla?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

Já si tady tím nejsem úplně jistý. Ony totiž existují poměrně protichůdné informace o tom, kolik **civilistů** v tom městě skutečně ještě zbývá. A mluvíme vlastně jenom o východní části obklíčeného Aleppa. A je logické, že pokud se ve městě bojuje přibližně pět let, tak naprostá většina těch obyvatel město už dávno opustila. To znamená, hlavně proruské servery zmiňují, že v tom městě v obklíčení může zůstat maximálně čtyřicet tisíc **civilistů**. Což potom podle těch proruských zdrojů jsou vlastně jenom příbuzní a lidé navázaní na ty povstalce, kteří tam bojují. Takže to nejsou tak úplně **civilisté**. Naopak západní zdroje zase říkají, že tam těch **civilistů** může být až dvě stě padesát, možná tři sta tisíc. Takže už jenom tady z těchhle těch údajů, které se nedají ani jedny z nich ověřit, vidíme, jak strašně dramaticky rozdílný ten náhled na to, kdo to vlastně ti **civilisté** jsou, vlastně existuje.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Rusko podle zástupců **NATO** během té přestávky pracuje na asi největším **nasazení** svých sil od konce studené **války**. Přesunuje celou severní flotilu, většinu baltské flotily. Očekáváte také tak do čtrnácti dnů, nebo v nějaké takhle dohledné době závěrečnou bitvu o Aleppo?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

Ta závěrečná bitva už probíhá. Hlavně syrské zdroje to tvrdí. To, co vidíme, je velký tlak na Rusy z této strany, vidíme, ukazuje, že tam už se opravdu schyluje, nebo dochází k poslednímu boji. A pro ty povstalce to opravdu nevypadá moc dobře. A přesunutí ruských námořních lodí do oblasti její je podle mě jakýmsi symbolickým gestem, jakousi demonstrací síly, která se Sýrií samotnou má velmi málo společného. A spíš je určená Západu a částečně potom pro domácí ruské publikum.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

Takže očekáváte, že Aleppo právě v takovéto, dejme tomu, blízké době padne?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

Já v syrské **válce** už raději mnoho neočekávám, protože ten pád Aleppa byl samozřejmě na spadnutí, takřikajíc, několikrát. Ale dá se říct, že opravdu v současné době je ten pád Aleppa nejbližší, respektive jeho pád do vládních rukou nejbližší, jak tomu za posledních pět let bylo.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

A proč je Aleppo pro režim Bašára Asada tak důležité? Jakou má strategickou hodnotu?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

No, vy historii to bývalo největší ekonomické centrum země, což samozřejmě vzhledem k těm bojům už dávno není, nicméně i tak, jak už jsem zmiňoval, pro povstalce je to obrovské symbolické centrum. Takže pokud se režimu podaří Aleppo dobýt a vyčistit, vlastně zlikvidují ten symbol povstalců, symbol celého povstání, a tím tomu povstání zasadí poměrně obrovskou ideologickou ránu.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a když tedy dobude Sýrie s Ruskem Aleppo, bude mít v podstatě pod **kontrolou** většinu důležitých území?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

Ano, bude mít pod **kontrolou** pobřeží, které kontrolují v podstatě stabilně od začátku občanské **války**. Budou mít pod **kontrolou** Damašek, který posledních pár let je už také poměrně stabilní oblastí kontrolovanou vládou. A to Aleppo je poslední, a jeho okolí je poslední významnou baštou povstalců. Pokud se podaří tyto tři oblasti spojit, tak v podstatě v nejlidnatější a ekonomicky nejvýnosnější části Sýrie zůstanou pod **kontrolou** syrského režimu, a tím pádem potažmo také Ruska.

Tomáš PAVLÍČEK, moderátor

No, a tím pádem také může **válka** skončit občanská? Nebo ne?

Lukáš DYČKA, **vojenský analytik, Univerzita obrany**

Určitě ne. Protože samozřejmě ti povstalci, kteří jsou v Aleppu, nejsou zdaleka jediní, kdo v té občanské **válce** bojuje. Stále tam máte ještě Kurdy, stále tam samozřejmě máte Islámský stát. A stále jsou tam další islamistické skupiny, jako bývalá fronta an-Nusrá. A samozřejmě ti umírnění povstalci přežívají v oblastech okolo **hranic** s **Tureckem**. Takže je to pád symbolu, ale určitě to není konec občanské **války**.